

PhDr. Marek Hejduk
Policejní akademie České republiky v Praze
student doktorského studia
PhDr. Petr Jedinák, Ph.D., MBA
Policejní akademie České republiky v Praze
Fakulta bezpečnostního managementu
Katedra managementu a informatiky

Vzdělávání a rozvoj příslušníků bezpečnostních sborů v oblasti mezinárodní spolupráce

Úvod do problematiky – vzdělávání pracovníků v organizaci

Lidské zdroje jsou klíčovým prvkem každé organizace. Aby se pracovníci organizace mohli realizovat a rozvíjet, je nutné, aby měli vytvořeny podmínky pro osobní rozvoj. Vzdělávání a rozvoj pracovníků vede k zlepšování jejich individuálních výkonů. V oblasti vzdělávání a rozvoje má každá organizace vypracovanou strategii, politiku a praxi, podle které postupuje. Vzdělávání pracovníků je vždy ovlivněno personálními a ekonomickými potřebami organizace. Vzdělávání pracovníků je procesem dlouhodobým a nepřetržitým. V současné době, kdy jsou na pracovníky v organizacích kladeny stále vyšší a vyšší nároky na odbornost, je oblast vzdělávání a rozvoje jednou z nejdůležitějších činností organizace, obzvláště u Policie ČR.¹

Aby vzdělávání v organizaci bylo efektivní, musejí být splněny určité podmínky. Britský spisovatel a odborník na oblast řízení lidských zdrojů Michael Armstrong uvádí následující podmínky:

- ✓ pracovníci by měli být motivováni učit se, tzn. neustále se ve svém oboru zdokonalovat;
- ✓ pracovníci, kteří se vzdělávají, potřebují pečlivé vedení (důležitá role zpětné vazby);
- ✓ pracovníci potřebují mít uspokojení ze svého vzdělávání (důležitá role motivace);
- ✓ při vzdělávání je nutné používat vhodné metody s tím, že by měly být rozmanité a měly by se obměňovat;
- ✓ na vstřebání nových znalostí a dovedností potřebují pracovníci dostatek času (důležitá role time managementu);
- ✓ existují různé úrovně učení, a to nejjednodušší úroveň spočívající v učení nazpaměť, vyšší úroveň již zahrnuje používání získaných znalostí v nových situacích a úkolech a nejsložitější úrovní učení je, když se vzdělávání zaměřuje na hodnoty lidí a skupin.²

¹ MLÁDKOVÁ, Ludmila a Petr JEDINÁK. *Management*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009.

² ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. Praha, 2002, s. 494.

Pokud se na vzdělávání a rozvoj pracovníků v organizaci podíváme komplexněji, jde o uspořádaný systém, jehož základními prvky jsou identifikace potřeby vzdělávání pracovníků, plánování vzdělávání pracovníků a podložení plánu rozpočtem, realizace vzdělávání pracovníků a vyhodnocení procesu vzdělávání pracovníků. Je třeba podotknout, že investice ze strany organizace, kterou jsou vkládány do vzdělávání a rozvoje pracovníků, jsou vysoce rentabilní a pro organizaci vysoce přínosné.¹ Jak kdysi poznamenal guru automobilového průmyslu Henry Ford: „Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať je mu dvacet nebo osmdesát let. Každý, kdo se stále učí, zůstává mladý. To nejlepší v životě je zůstat mladým.“ Z toho citátu jasně vyplývá, že vzdělávání pracovníků v organizaci je procesem neustálým a z pohledu pracovníka celoživotním předpokladem úspěšného zvládnutí pracovních úkolů.

Vzdělávání v bezpečnostních sborech

Vzdělávání a rozvoj příslušníků bezpečnostních sborů je jedním z klíčových faktorů účinnosti a efektivity policejní práce. Jde o celoživotní systém, který má podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“) zajistit to, aby příslušníci bezpečnostních sborů byli pro výkon služby dostatečně vycvičeni a připraveni na výkon svých pracovních povinností. Zároveň úkolem daného bezpečnostního sboru je, aby byl příslušníkům bezpečnostních sborů zajištěn kariéerní postup napříč bezpečnostními sbory. Pro výkon služby na daném služebním místě je důležité, aby příslušník bezpečnostního sboru splňoval požadavky v oblasti vzdělání a další odborné požadavky.²

Pro každé služební místo je dle složitosti, odpovědnosti a náročnosti služby stanovena konkrétní služební hodnota podle charakteristik tarifních tříd (uvedeny v příloze k zákonu o služebním poměru). Hierarchie služebních hodnot je základním předpokladem pro fungování kariéerního postupu při obsazování služebních míst.

Pro příslušníky bezpečnostních sborů se stanovují výše uvedené služební hodnoty, minimální stupně vzdělání, minimální doby trvání služebního poměru pro služební hodnotu a tarifní třídy.³

¹ MLÁDKOVÁ, Ludmila a Petr JEDINÁK. *Management*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009.

² § 19 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 7 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Služební hodnost	Minimální stupeň vzdělání	Doba trvání služebního poměru	Tarifní třída
a) referent	střední nebo střední s výučním listem	-	1
b) vrchní referent	střední s maturitní zkouškou	-	2
c) asistent	střední s maturitní zkouškou	-	3
d) vrchní asistent	střední s maturitní zkouškou	2 roky	4
e) inspektor	střední s maturitní zkouškou	3 roky	5
f) vrchní inspektor	střední s maturitní zkouškou/vyšší odborné	5 let	6
g) komisař	vyšší odborné nebo vysokoškolské v bakalářském studijním programu	6 let	7
h) vrchní komisař	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	7 let	8
i) rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	9 let	9
j) vrchní rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	10 let	10
k) vrchní státní rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	12 let	11

Obrázek č. 1 – služební hodnost, minimální stupeň vzdělání, minimální doba trvání služebního poměru pro služební hodnost a tarifní třída (zdroj: zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů).

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že na dané služební místo, respektive hodnost, je zapotřebí splnění minimálního stupně vzdělání. Splnění požadovaného stupně vzdělání je bezpodmínečné, příslušník bezpečnostního sboru je vždy jmenován do takové hodnosti, na kterou splňuje požadovaný stupeň vzdělání. Zajímavostí výše uvedené tabulky je skutečnost, že u některých hodností je postačující pouze jeden z alternativně zvolených stupňů vzdělání, tj. dle platné právní úpravy existují dva stupně vzdělání pro jednu služební hodnost. Jde o služební hodnost vrchní inspektor a komisař. Tím, že postačuje, aby příslušník splňoval pouze nižší stupeň, postrádá tato úprava u těchto dvou hodností smysl. Rovněž u těchto dvou hodností je požadavek na vyšší odborné vzdělání. Jelikož však existuje již zmíněná alternativa, tj. u vrchního inspektora vzdělání střední s maturitou a u komisaře naopak vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu, požadavek vyššího odborného vzdělávání postrádá racionalitu a je takto upozaděn a de facto vede jen k jediné služební hodnosti a to právě hodnosti komisaře.¹

Pro kariérní postup příslušníka do vyšší služební hodnosti není rozhodující pouze stupeň vzdělání, ale též podmínka minimální doby trvání služebního poměru. Tato podmínka je opodstatněna tím, že se má zabránit rychlým postupům nezkušených příslušníků do vyšších služebních hodností, tzv. bočním vstupům. Ty však i přesto v praxi existují a jde o situace, kdy uchazeč o přijetí nemusí splňovat podmínku doby trvání služebního poměru v případech, kdy jde o služební místo, které vyžaduje zvláštní požadavek oboru či zaměření vzdělání, které se zároveň nepodařilo obsadit příslušníkem. Výjimku v podmínce minimální doby trvání služebního poměru mají příslušníci zpravodajských služeb a Generální inspekce bezpečnostních sborů.²

¹ TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou*. Olomouc: ANAG, 2007, s. 101–103. Právo (ANAG).

² § 7 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Dalším neméně důležitým měřítkem při obsazování služebních míst je obor či zaměření vzdělání. Tyto charakteristiky však nemusí být nutně stanoveny pro všechny služební místa. Oborem vzdělání se dle zákona o služebním poměru rozumí:

- ✓ ucelená část vzdělání, jíž se dosahuje stupně vzdělání a která poskytuje kvalifikaci pro výkon povolání, nebo
- ✓ studijní obor, který je součástí studijního programu vysoké školy.

Zaměřením vzdělání se rozumí vzdělání dosažené:

- ✓ v odborném studiu určeném k doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služebních činností, nebo
- ✓ v programech celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon služby.¹

V oblasti celoživotního vzdělávání lze uvést např. aktivity Policejní akademie ČR v Praze, která realizuje prostřednictvím tyto kurzy celoživotního vzdělávání, které jsou orientovány na stálé i aktuální problémy praxe a jejich využitelnost právě pro policejní praxi je vysoká. Jedná se zejména o aktualizované úpravy trestního práva, hospodářskou kriminalitu, problematiku výnosů z trestné činnosti, boje proti extremismu, daňové kriminality, kybernetické trestné činnosti, problematiku platebních karet a jejich kriminalistický význam, dále o správní řád, správní řízení, ale i problematiku migrace a další.²

Je třeba podotknout, že v oblasti vzdělávání je Policejní akademie ČR v Praze státní vysokou školou v České republice, která poskytuje bezpečnostně právní vzdělání se zaměřením primárně na policejní činnosti. V České republice je ještě jedna státní vysoká škola, Univerzita obrany v Brně, která připravuje vojenské profesionály a další odborníky působící ve sféře bezpečnosti a obrany státu na základě potřeb Armády ČR, státní správy a smluvních závazků s ostatními demokratickými státy. Pro vlastní praxi je dobré využívat potenciálu těchto škol a připravovat podmínky pro absolventy tak, aby se mohli následně v bezpečnostních sborech a armádě realizovat na adekvátních služebních místech. V příspěvku se dále budeme věnovat příslušníkům bezpečnostních sborů, kteří jsou definováni v zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Tento zákon o služebním poměru hovoří o tzv. dalším odborném požadavku. Při výkonu určitých služebních míst je též stanoven další odborný požadavek. Dalším odborným požadavkem se rozumí požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro služební místo.³ Dalším odborným požadavkem se rozumí např. znalosti cizího jazyka, absolvování manažerského kurzu či vzdělání, absolvování kurzů v oblasti specializovaných činností, atd. Existují situace, kdy další odborný požadavek musí být splněn, jinak by nebylo možné příslušníka na stanovené místo ustanovit. Jde např.

¹ § 19 odst. 3 a 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

² Oddělení celoživotního vzdělávání. Policejní akademie ČR v Praze [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: http://www.polac.cz/g2/view.php?inf_stud/kata19/kata19.html

³ § 19 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

o požadavek na držení pilotní licence u pilotů u Letecké služby, pyrotechnický kurz u příslušníků Pyrotechnické služby atd.¹

Oblasti vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů se dále věnuje § 45 zákona o služebním poměru. V něm je uvedena mimo jiné povinnost příslušníka bezpečnostního sboru prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem.² Tato povinnost se nevztahuje pouze na další odborný požadavek, ale má obecnější platnost.

Na druhou stranu bezpečnostní sbor jako takový má povinnost vytvářet takové podmínky, ve kterých se příslušníci bezpečnostních sborů mohou realizovat, tj. vzdělávat, zdokonalovat své odborné znalosti a dovednosti a dále se rozvíjet.³ Tato povinnost ze strany bezpečnostního sboru je naplňována realizováním kurzů, školení a cvičení, které vedou k získání dalšího odborného požadavku při převedení na jiné služební místo, povolování studia na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole atd.⁴ Oblast vzdělávání a osobního rozvoje je jednou z velmi důležitých oblastí péče o příslušníky.⁵

Je třeba podotknout, že legislativně je povinnost vzdělávání a rozvoje příslušníků bezpečnostních sborů poměrně dobře upravena v zákoně i v dalších právních předpisech, avšak neméně důležitým faktorem zůstává to, zda samotný příslušník bezpečnostního sboru má zájem o další vzdělávání či rozvoj, tj. jde o individuální potřebu každého příslušníka.⁶

Vzdělávání a rozvoj příslušníků Policie ČR

Vzdělávání a rozvoj policistů je jedna z klíčových činností při přípravě a realizaci profesionálního výkonu služby. V současné době je systém přípravy na výkon služby postaven na systému povinném, a i zároveň dobrovolném. Vzdělávání by nemělo být samoúčelné. Je třeba podotknout, že každý policista je individuální a při stanovení formy vzdělávání je nutné stanovit konkrétní vzdělávací potřebu, přičemž potřebou se může rozumět slabina či nedostatek znalostí či dovedností. V praxi jde o překonávání dílčích slabých stránek a jejich přeměna na silné. Identifikovat vzdělávací potřebu můžeme třemi způsoby.

¹ TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou*. Olomouc: ANAG, 2007, s. 104. Právo (ANAG).

² § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 77 odst. 11 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ § 73 a § 74 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ TOMEK, Petr a Karel NOVÝ. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 238.

⁶ JEDINÁK, Petr. *Hodnocení pracovního výkonu II: hodnocení, vzdělávání a rozvoj zaměstnanců ve státních organizacích: koncepce řízení výkonu služby příslušníků Policie České republiky: výzkumy k dané problematice*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 120.

Za prvé jde o identifikaci stupně dosaženého vzdělání. Druhý způsob je již postaven na empirickém výzkumu. Jde o konkrétní identifikaci jednotlivých vzdělávacích potřeb, které lze na základě provedeného výzkumu zakomponovat do vzdělávacích programů policejních škol. Třetí způsob představuje kombinaci obou výše uvedených. Analýzu vzdělávacích potřeb má primárně v gesci Ministerstvo vnitra ČR, jakožto hlavní vzdělávací instituce pro Policii ČR.¹

Další oblastí vzdělávání a rozvoje je prohlubování znalostí a dovedností. V současné době se stává tento proces celoživotním procesem. Aby činnost Policie ČR byla efektivní a účinná, je velmi důležité klást důraz na péči o formování pracovních schopností policistů. U Policie ČR by tak měli sloužit takový policisté, kteří se primárně chtějí ve své oblasti dále vzdělávat a vykonávat tak svoji práci s maximálním nasazením. Na druhou stranu Policie ČR by měla takovým příslušníkům nabídnout maximální péči o jejich vzdělávání a kariérní rozvoj, adekvátně je odměňovat a vhodně řídit jejich výkon. V praxi se hovoří o tzv. znalostních pracovnících. Tvorba organizačních znalostí je ovlivněna několika faktory. Především jde o:

- ✓ ochotu jednotlivců se učit;
- ✓ ochotu sdílet informace a znalosti s ostatními členy organizace;
- ✓ schopnost organizace vytvářet prostředí pro sdílení znalostí;
- ✓ schopnost organizace vytvářet prostředí pro vzájemné učení;
- ✓ odměňovat pracovníky za zájem předávat znalosti svým kolegům (koučink, konzultace, poradenství).²

Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání

Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání je z hlediska organizační struktury Ministerstva vnitra ČR součástí sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání, tj. pod Prvním náměstkem ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání. Předmětem činnosti odboru je oblast bezpečnostního výzkumu, oblast vzdělávání a oblast autorizací. Odbor se dělí na čtyři oddělení:

- ✓ Oddělení bezpečnostního výzkumu;
- ✓ Oddělení policejního vzdělávání;
- ✓ Oddělení administrace projektů;
- ✓ Oddělení autorizací a organizace.

Oddělení bezpečnostního výzkumu

Mezi hlavní činnosti oddělení patří:

- ✓ zpracování strategických a koncepčních dokumentů v oblasti bezpečnostního výzkumu na úrovni České republiky;

¹ JEDINÁK, Petr. *Hodnocení pracovního výkonu II: hodnocení, vzdělávání a rozvoj zaměstnanců ve státních organizacích: koncepce řízení výkonu služby příslušníků Policie České republiky: výzkumy k dané problematice*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016, s. 120.

² Tamtéž.

- ✓ tvorba, realizace a hodnocení průřezových programů bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací v České republice;
- ✓ plánování a rozvoj nástrojů podpory bezpečnostního výzkumu podle potřeb bezpečnostního systému ČR;
- ✓ související analytické činnosti a evaluace systému podpory bezpečnostního výzkumu ČR;
- ✓ koordinace odborných poradních orgánů ministerstva v oblasti bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací a vytváření podmínek pro jejich činnost;
- ✓ provoz informačního systému výzkumu, vývoje a inovací, shromažďování a analýza dat včetně jejich předávání do centrálních evidencí Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace;
- ✓ koordinace mezinárodní spolupráce České republiky v oblasti bezpečnostního výzkumu;
- ✓ zastupování České republiky v mezinárodních institucích a pracovních útvarech, které se zabývají bezpečnostním výzkumem (např. ENLETS, CEPOL).¹

Oddělení policejního vzdělávání

Oddělení policejního vzdělávání realizuje výkon státní správy ve vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního a vyššího odborného policejního školství. Dále plní úkoly v oblasti vnitřní správy:

V rámci vymezené delegované působnosti je předmětem jeho činnosti státní správa v oblastech:

- ✓ středního a vyššího odborného vzdělávání v oboru Bezpečnostně právní činnost uskutečňované ve vyšších policejních školách a středních policejních školách Ministerstva vnitra;
- ✓ uzavírání dohod o spolupráci se školami, které nejsou zřizovány ministerstvem, a podle zvláštního předpisu chtějí získat oprávnění k výuce studijního oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost;
- ✓ plnění úkolů při uznávání zahraničního středního a vyššího odborného vzdělání a kvalifikace v oblasti činnosti policie a požární ochrany a vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v oblasti bezpečnostních služeb;
- ✓ spolupracuje s policií a dalšími bezpečnostními sbory při zajišťování vzdělávání příslušníků; implementuje vzdělávací cíle vyplývající z vládních priorit a priorit ministerstva v oblasti vnitřní bezpečnosti a prevence kriminality do vzdělávacích programů realizovaných ve vzdělávacích zařízeních policie;

V oblasti mezinárodního policejního vzdělávání zajišťuje mimo jiné následující činnosti:

- ✓ zabezpečuje aktivní zapojení ČR do orgánu EU CEPOL² (European Police College) a plní úkoly ze členství vyplývající;

¹ Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostniho-vyzkumu-a-policejního-vzdelavani.aspx>

² CEPOL - cílem této organizace je prostřednictvím harmonizace a optimalizace evropského policejního vzdělávání a rozvoje evropského přístupu k hlavním problémům, kterým čelí

- ✓ zastřešuje zapojení ČR do MEPA¹ (Mittleeuropäische Polizeiakademie) a plní úkoly ze členství vyplývající;
- ✓ realizuje mezinárodní projekty v rámci Transition Facility, spolupracuje s např. Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), International Office for Migration (IOM) i s nevládními organizacemi (např. Bílý kruh bezpečí) i s vybranými policejními orgány;
- ✓ řídí zapojení policejních škol MV a PA ČR do mezinárodních aktivit zejména v rámci spolupráce s partnerskými školami a institucemi.²

Oddělení administrace projektů

Mezi hlavní činnosti oddělení patří:

- ✓ metodická příprava, organizace a realizace veřejných soutěží;
- ✓ metodická příprava, organizace a realizace veřejných zakázek ve výzkumu a vývoji s výjimkou činností svěřených organizačním řádem a interními akty řízení odboru veřejných zakázek;
- ✓ řízení a koordinace poskytování účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací na bezpečnostní výzkum;
- ✓ řízení a koordinace poskytování institucionální podpory na bezpečnostní výzkum;
- ✓ výkon veřejnoprávní kontroly u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory, kontrola u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory v rámci organizační složky ministerstva v oblasti výzkumu a vývoje.³

Oddělení autorizace a organizace

Oddělení autorizace a organizace zajišťuje výkon státní správy ve vymezené působnosti jako autorizující orgán dle § 2 písm. k) a § 22 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů pro specifické profesní kvalifikace, ve znění pozdějších předpisů.

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy je organizační součástí Policie ČR s celostátní působností. Ve vymezeném rozsahu je odborným, metodicko-řídícím, kontrolním a výkonným pracovištěm. Útvar řídí policejní vzdělávání, služební přípravu a policejní sport za stanovených podmínek a zajišťuje odborné vzdělávání, potřebné pro výkon zaměstnání zaměstnanců policie. Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy byl zřízen k 1. 7. 2015, Nařízením Ministerstva vnitra č. 67/2008,

členské státy, aktivně bojovat proti organizovanému zločinu, realizovat prevenci kriminality a udržovat veřejný pořádek.

¹ MEPA - hlavním úkolem je vzdělávání vyšších policejních důstojníků v rámci mezinárodní spolupráce.

² Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostniho-vyzkumu-a-policejního-vzdelavani.aspx>

³ Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostniho-vyzkumu-a-policejního-vzdelavani.aspx>

kterým se zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností. V čele útvaru je ředitel a jeho náměstek. Ředitel útvaru odpovídá za řízení a činnost útvaru prvnímú náměstkovi policejního prezidenta.¹

Útvar vzdělávání a služební přípravy je členěn na dva odbory a čtyři oddělení:

Odbor vzdělávání, který se člení:

- ✓ Oddělení dohledu a metodiky;
- ✓ Oddělení tvorby vzdělávacích programů.

Odbor služební přípravy a policejního sportu, který se člení:

- ✓ Oddělení metodiky služební přípravy;
- ✓ Oddělení výkonu služební přípravy a sportu.²

Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy jsou zabezpečovány zejména následující činnosti:

- ✓ stanovuje koncepci policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu;
- ✓ stanovuje a aplikuje systém odborného vzdělávání příslušníků policie a zaměstnanců;
- ✓ vykonává analytickou, plánovací, metodickou, kontrolní a koordinační činnost pro oblast policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu;
- ✓ metodicky vede a koordinuje činnost školních policejních středisek a odborů služební přípravy krajských ředitelství policie při zajišťování policejního vzdělávání a služební přípravy;
- ✓ metodicky vede a koordinuje policejní sport, organizuje policejní mistrovství a mezinárodní soutěže;
- ✓ připravuje, schvaluje a realizuje vzdělávací programy a vzdělávací projekty a komplexně zabezpečuje policejní vzdělávání;
- ✓ zajišťuje služební přípravu, včetně prověrek ze služební přípravy policistů;
- ✓ spolupracuje s Ministerstvem vnitra, s vyššími a středními policejními školami Ministerstva vnitra, Policejní akademii České republiky v Praze a dalšími organizačními složkami státu, ke kterým Ministerstvo vnitra vykonává zřizovatelské funkce, při zajišťování policejního vzdělávání realizované v těchto školách;
- ✓ zajišťuje za policii mezinárodní policejní vzdělávání a spolupracuje s Ministerstvem vnitra při prosazování zájmů policie v mezinárodních vzdělávacích agenturách;
- ✓ připravuje projekty spolufinancované zejména z mimorozpočtových zdrojů v oblasti policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu.³

Další součástí Útvaru jsou jednotlivá vzdělávací zařízení. Ta jsou v Praze, Brně a Pardubicích. Vzdělávací zařízení jsou členěna na odbory s místně příslušným

¹ HABICH, Lukáš a Martin KLOUBEK. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 6. 2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 195.

² Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-policejního-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

³ Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-policejního-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

pracovištěm. Odpovědnost za činnost těchto organizačních celků nese ředitel jednotlivých vzdělávacích zařízení včetně jejich zástupců.¹

Policejní vzdělávání v české republice zajišťují:

- ✓ vysokoškolské vzdělání – Policejní akademie České republiky v Praze;
- ✓ vyšší odborné vzdělání – Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově.
- ✓ Střední vzdělávání s maturitou – viz vyšší odborné vzdělávání.
- ✓ Další odborné požadavky – základní odborné přípravy a další vzdělávací kurzy – Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy.
- ✓ Školní policejní střediska (Praha, Sadská, Lišov, Domažlice, Hradec Králové, Frýdek Místek, Brno, Teplice).²

Policejní akademie České republiky v Praze

Policejní akademie České republiky v Praze je státní vysoká škola univerzitního typu, která je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Policejní akademie ČR uskutečňuje v prezenční nebo kombinované formě bakalářský (Bc.), magisterský (Mgr.), doktorský studijní program (Ph.D.) a též rigorózní řízení (PhDr.). Studium v každém studijním programu je ukončeno soubornou státní zkouškou z vybraných předmětů a obhajobou bakalářské, diplomové, disertační nebo rigorózní práce. Policejní akademie ČR se člení na Fakultu bezpečnostního managementu a Fakultu bezpečnostně právní.³

Policejní akademii České republiky studují jak příslušníci bezpečnostních sborů, tak i rovněž civilní studenti (např. zaměstnanci ministerstev či jiných správních úřadů či nestátních organizací). Škola je též otevřena i civilním uchazečům, kteří po dosažení středoškolského vzdělání mají zájem studovat na Policejní akademii. Absolventi Policejní akademie České republiky následně mohou nalézt uplatnění v odpovídajících stupních řídicích funkcí a specializovaných profesí v resortu ministerstva vnitra, Policie ČR, v obecních a městských policiích, ve Vojenské policii, Celní správě, Bezpečnostní informační službě, Vězeňské službě, ale i v soukromých bezpečnostních službách. Civilní absolventi se po ukončení studia mohou ucházet o přijetí do služebního poměru u Policie ČR nebo se uplatní jako řídicí pracovníci a specialisté při zajišťování bezpečnosti ve veřejném a soukromém sektoru bezpečnostních služeb, v průmyslu, peněžnictví a v jiných hospodářských oborech. Uplatnění nacházejí také jako pracovníci úřadů státní správy a místní samosprávy.⁴

Studijní programy dalšího vzdělávání, koncipované jako systém krátkodobých a dlouhodobých studijních forem, jsou neustále inovovány v návaznosti na měnící se potřeby společnosti, na aktuální i dlouhodobá bezpečnostní rizika, na problematiku

¹ HABICH, Lukáš a Martin KLOUBEK. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 6. 2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 196.

² Tamtéž.

³ O škole. Policejní akademie České republiky v Praze [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: https://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html

⁴ O škole. Policejní akademie České republiky v Praze [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: https://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html

Evropské unie a na kvalifikační potřeby policistů a zaměstnanců resortu ministerstva vnitra. Jde především o realizaci kurzů tzv. celoživotního vzdělávání.

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově

VPŠ a SPŠ MV v Praze a VPŠ a SPŠ MV v Holešově jsou organizačními složkami státu, jejímž statutárním orgánem je ředitel školy. Tyto školy mají akreditaci pro odborné vzdělávání ve studijních oborech Bezpečnostně právní činnost, Dopravně bezpečnostní činnost a Přípravné trestní řízení. Pro potřeby Ministerstva vnitra a Policie České republiky realizuje vzdělávání zaměstnanců Ministerstva vnitra a jazykové kurzy.¹

Obě školy zabezpečují střední a vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání a dále kurzy v oblastech utajovaných informací, krizového řízení, informatiky, pedagogiky, kontroly a stížností. Školu mohou studovat jak žáci (absolventi základní školy) na střední škole zakončené maturitou, tak studenti na vyšší odborné škole zakončené absolutoriem i policisté či zaměstnanci Policie ČR a Ministerstva vnitra v kvalifikačních a specializačních kurzech. Vyšší odborná škola je určena především pro příslušníky i zaměstnance Policie ČR a další zaměstnance resortu, ale i pro civilní uchazeče splňující podmínky k přijetí uvedené ve vzdělávacích programech.²

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově se rovněž podílí na vzdělávání policistů i občanských zaměstnanců Policie ČR a Ministerstva vnitra ČR a i civilních občanů. Vyšší odborná škola v Holešově získala akreditaci vzdělávacího programu vyšší odborné školy Bezpečnostně právní činnost. Střední odborná škola realizuje ve vzdělávacím programu rovněž Bezpečnostně právní činnost. Jedná se o čtyřleté studium pro absolventy základních škol, které je ukončeno maturitní zkouškou. Absolventi mají možnost uplatnění ve všech složkách Policie ČR, mají možnost studia na vysokých školách nebo práce v jednotlivých institucích veřejné správy, v bezpečnostních agenturách, v městských policiích, atd. Škola se též angažuje v rámci mezinárodní spolupráce s dalšími zahraničními partnery především ze Slovenska, Polska a Německa. Prostřednictvím odborných seminářů, spolupráce v rámci projektů a odborných stáží dochází k výměně nejen pedagogických zkušeností, ale také poznatků z policejní práce. Zaměstnanci školy se pravidelně zapojují do vzdělávacích aktivit CEPOL.³

Školní policejní střediska

V České republice je celkem 8 školních policejních středisek. Hlavním úkolem školních policejních středisek, je spojení policejní práce s praktickým výkonem nových policistů a to během doby, která je zakončená služební zkouškou. Školní policejní střediska působí při metodickém dohledu, koordinaci a usměrňování vzdělávacího

¹ Základní informace. *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.skolamv.cz/domu.html>

² Základní informace. *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.skolamv.cz/domu.html>

³ Základní informace. *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově* [online]. Holešov, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://spshol.cz/home/info-o-skole/zakladni-informace>

systému v daném krajském ředitelství a obvodních ředitelstvích, odpovídá za vedení výcviku nově přijatých policistů zaměřeného zejména na splnění kritérií stanovených pro přidělení služební zbraně, odpovídá za zajištění praktických zaměstnání a výcvik policistů v základní odborné přípravě ve své výchovně vzdělávací činnosti v souladu s učebními plány a osnovami, odpovídá za organizaci a realizaci služební přípravy a provádění prověrek ze všech složek služební přípravy. Odpovídá za organizaci a realizaci výcviku pořádkové jednotky, odpovídá za zajištění koncepce a koordinace poskytování ozdravných pobytů, odpovídá za plánování, organizaci a provádění povinného odborného školení řidičů služebních dopravních prostředků a další provádí ověřování fyzické způsobilosti, vede evidence služebních řidičů, vydává a prodlužuje platnost povolení k řízení služebních dopravních prostředků a další činnosti.¹

Vzdělávání a rozvoj příslušníků bezpečnostních sborů v oblasti mezinárodní spolupráce

V současné době čelíme bezpečnostní hrozbě v podobě nelegální migrace a terorismu. Na tento nový trend musí nutně reagovat bezpečnostní složky jednotlivých států EU. V této souvislosti byl realizován projekt Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality, který měl za cíl realizovat sjednocující informační platformu, která zefektivní koordinaci a výměnu informací na úrovni mezinárodní policejní spolupráce. De facto jde o informační provázanost útvarů mezinárodní policejní spolupráce Policie ČR se šesti policejními centry zřizovanými se sousedními státy na základě postupně uzavíraných bilaterálních smluv a zároveň jde o informační provázanost mezi útvary mezinárodní policejní spolupráce krajských ředitelství Policie ČR a Policejním prezidiem ČR. V neposlední řadě bylo záměrem projektu využít zkušeností z jiných států nebo orgánů EU. Projekt Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality je jedním z projektů tzv. Norských fondů.²

Projekt Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality

Projekt Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality byl zaměřen na organizaci školení policistů o stávajících i připravovaných společných evropských nástrojích a technického řešení, které spočívá ve vytvoření vzájemných náhledů informačního systému spisové služby užívaného všemi útvary Policie ČR a speciálního informačního systému užívaného Odborem mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR.³ ČR obdržela z Norských fondů v rámci programu CZ14 Spolupráce v rámci Schengenu a boj proti příhraniční a organizované trestné činnosti, včetně nezákonného obchodování s lidmi a migraci zločineckých skupin více než 6 mil. €. Program CZ14 byl schválen dne 19. 12. 2013. Předpokládaným výstupem realizace programu bylo zvýšení kompetence policistů podle schengenských pravidel a využití dostupného technického vybavení pro přeshraniční policejní spolupráci,

¹ HABICH, Lukáš a Martin KLOUBEK. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 6. 2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 198-199.

² Norské fondy 2009 - 2014. *Policie* [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

³ BULÍNOVÁ, Pavlína. Policie ČR posiluje technické a technologické vybavení pro spolupráci v rámci Schengenu. *REVIEW pro obranný a bezpečnostní průmysl*. 2015, 2015(3), 9. ISSN 2336-3460.

zlepšení plánování a doby reakce policie, zvýšení efektivnosti a bezpečnosti při hraničních kontrolách na mezinárodních letištích.¹

Školení příslušníků krajských ředitelství Policie ČR financované z Norských fondů

Školení příslušníků krajských ředitelství Policie ČR probíhalo v několika předem naplánovaných termínech, a to v kontextu programu Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality. Školení bylo zajištěno a realizováno gestorem projektu, kterým byl Odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR. Školení příslušných pracovníků Policie ČR probíhalo v několika termínech (např. 6. – 8. 10. 2015, 1. 11. 2015).²

Jak již bylo výše uvedeno, v oblasti Schengenské spolupráce hraje významnou roli činnost Odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR (dále jen „OMPS PP ČR“), který plní na mezinárodním poli roli tzv. SPOC.³ Hlavní činností OMPS PP ČR jsou aktivity spojené s problematikou mezinárodního pátrání, které je realizováno prostřednictvím tzv. Schengenského informačního systému (dále jen „SIS“). SIS se skládá ze tří složek, a to z centrální databáze, která sídlí ve Štrasburku, z jednotlivých národních součástí, které jsou propojeny online pro přijímání a předávání informací a systému SIRENE („převodník“), který má za úkol daný požadavek verifikovat a postoupit cestou národní součásti SIS do centrální součásti ve Štrasburku. Další důležitou činností OMPS PP ČR je provádění výměny kriminálně relevantních policejních informací mezi národními ústředními organizace Interpol a komunikace národních jednotek Europol jak s ústředím Evropského policejního úřadu v Haagu tak mezi jednotlivými evropskými zeměmi.⁴

K naplňování své funkce využívá Interpol rychlý přenos informací. Veškeré informace musí být přístupné všem členským státům online, proto musí splňovat všechny NUI základní standardy činnosti. Interpol používá systém oznámení tzv. Notices. Notices jsou barevně odlišeny pro urychlení rozpoznání zájmové oblasti. Barevné označení umožňuje všem členským zemím sdílet jednotně potřebné informace po celém světě. Notices jsou mezinárodní žádosti o spolupráci, které umožňují policiím v členských zemích sdílet informace o pachatelích a závažné trestné činnosti.⁵

Jednotlivé Notices zveřejňuje generální sekretariát na žádost národního centrálního úřadu a jsou k dispozici všem členským zemím. Organizace spojených národů, Mezinárodní trestní tribunály a Mezinárodní trestní soud mohou rovněž

¹ Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

² Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

³ SPOC = Single point of contact.

⁴ Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

⁵ About Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/About-Notices>

používat oznámení, aby vyhledaly osoby, které chtějí spáchat zločiny v rámci své jurisdikce, zejména genocidu, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Většina Notices je určena pouze pro policejní použití a není zpřístupněna veřejnosti. V některých případech však Notices veřejná jsou (např. při žádostech veřejnosti o pomoc). Rovněž zvláštní Notices Organizace spojených národů jsou veřejná.¹

Druhy Notices:

- ✓ Red Notices: databáze hledaných osob pro závažnou trestnou činnost.
- ✓ Yellow Notices: databáze, která pomáhá při lokalizaci pohřešovaných osob, často nezletilých, nebo při identifikaci osob, které se nedokáží nebo nemohou identifikovat.
- ✓ Blue Notices: databáze dalších informací o totožnosti, lokalizaci nebo činnostech osoby ve vztahu k trestnému činu.
- ✓ Black Notices: databáze informací o neidentifikovaných orgánech.
- ✓ Green Notices: databáze, která poskytuje varování o trestné činnosti dané osoby, která je považována za možnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost.
- ✓ Orange Notices: databáze, která upozorňuje na událost, osobu, předmět nebo proces představující vážnou a bezprostřední hrozbu pro veřejnou bezpečnost.
- ✓ Purple Notices: databáze, která umožňuje vyhledávat nebo poskytovat informace o modu operandi, objektech, zařízeních a způsobech utajování, které používají pachatelé.
- ✓ INTERPOL–United Nations Security Council Special Notice: jde o zvláštní upozornění Interpolu – Radu bezpečnosti Organizace spojených národů; vydává se pro skupiny a jednotlivce, kteří jsou cílem výborů pro sankce Rady bezpečnosti OSN.²

¹ About Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/About-Notices>

² Interpol Rules on the Processing of Data. Interpol [online]. 2016, [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Red-Notices>



Obrázek č. 2 – Notices. Zdroj: About Notices. Interpol [online]. 2020 [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/About-Notices>

V článku se dále budeme zabývat dvěma nejdůležitějšími Notices a to Red a Yellow.

Red Notices – mezinárodně hledaní

Jedním z nejdůležitějších nástrojů v pátrání po uprchlých zločincích jsou tzv. Interpol Red Notices zavedené již v roce 1946. Jedná se o oznámení, že členský stát nebo mezinárodní tribunál hledá pachatele závažného trestného činu k zatčení a následnému vydání do příslušného členského státu.

Red Notices obsahuje dva hlavní typy informací:

- ✓ informace k identifikaci hledané osoby, jako je její jméno, příjmení, datum narození, státní příslušnost, barva vlasů a očí, fotografie a otisky prstů, jsou-li k dispozici;
- ✓ informace týkající se trestného činu, pro který jsou hledány, což může být obvykle vražda, znásilnění, zneužívání dětí nebo ozbrojená loupež.

Red Notices vydává Interpol na žádost členského státu a musí být v souladu s ústavou a pravidly Interpolu. Red Notices však neznamená, že jde o mezinárodní zatykač. V současné době existuje přibližně 58 000 platných Red Notices, z nichž je necelých 7 000 veřejných. Právě v těchto necelých 7 000 případech jde o veřejnou databázi hledaných osob. V těchto případech je žádoucí, aby se zapojila i široká veřejnost a zvětšila se tak možnost pro úspěšné dopadení daného pachatele. V uplynulém roce 2018 vydal Interpol 13 516 Red Notices. Red Notices jsou vydávána pro uprchlé pachatele žádané buď pro trestní stíhání, nebo pro výkon trestu.¹

¹ Red Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Red-Notices>

Každý požadavek označený Red Notices kontroluje specializovaná pracovní skupina, aby zajistila, že je v souladu s veškerými pravidly Interpolu. Tento přezkum zohledňuje informace dostupné v době zveřejnění. Za situace, kdy jsou generálnímu sekretariátu oznámeny nové skutečnosti po vydání Red Notices, pracovní skupina tento případ znovu přezkoumá a zaktualizuje. Interpol jako celek rozhoduje a pracuje na principu, že nemůže donutit příslušné orgány v žádné zemi k tomu, aby někoho, kdo je předmětem Red Notices, zatkl. Vždy každá členská země rozhoduje, jakou právní hodnotu dává konkrétnímu Red Notices a pravomoci příslušných orgánů k zatčení osoby jsou na dané členské zemi.¹

Z výše uvedeného vyplývá, že Red Notices slouží k tomu, aby upozorňovaly policejní orgány v jednotlivých členských zemích na mezinárodně hledané osoby. Je třeba podotknout, že Red Notices jsou ta nejzávažnější a než se hledané osoby postaví před spravedlnost, pátrání leckdy trvá i mnoho let po spáchání původního zločinu.

Yellow Notices

Yellow Notices jsou mezinárodním nástrojem, jehož účelem je zvýšit šanci na objevení pohřešované osoby nebo provést identifikaci osoby, která není schopna se sama identifikovat. Yellow Notices se vydávají v případech obětí rodičovských únosů, únosů z trestných činů nebo nevysvětlitelných zmizení. Yellow Notices může být též použito pro identifikaci osoby, která se nedokáže nebo nemůže identifikovat. Yellow Notices jsou důležitým mezinárodním nástrojem, který zvyšuje pravděpodobnost nalezení pohřešované osoby.²

Yellow Notices je zveřejňováno tak, že policie daného členského státu si vyžádá Yellow Notice prostřednictvím Národního centrálního úřadu a poskytne informace o případu. Oznámení pak zveřejňuje generální sekretariát v databázi Interpolu, která upozorňuje policii ve všech ostatních členských zemích. Yellow Notices poskytuje mezinárodní rozměr, pohřešované osoby či jejich únosci jsou označeni národními policejními orgány, což ztěžuje jejich mezinárodní pohyb a v neposlední řadě členské státy mohou požadovat a sdílet jednotlivé dílčí informace spojené s vyšetřováním.³

Další formou spolupráce realizovanou OMPS PP ČR je opatření spočívající v možnosti policejních orgánů provádět tzv. přeshraniční pronásledování a přeshraniční sledování a dále metodicky koordinovat činnosti šesti historicky etablovaných středisek policejní a celní spolupráce (dále jen „PCCC“). Střediska PCCC plní roli společných policejních center, jejichž úkolem je přeshraniční výměna informací mezi

¹ Red Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Red-Notices>

² Yellow Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Yellow-Notices>

³ Yellow Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Yellow-Notices>

jednotlivými státy EU respektive mezi OMPS PP ČR a PCCC. Střediska PCCC jsou v Petrovicích, Schwandorfu, Náchodě, Chotěbuzi, Hodoníně a Mikulově.¹



Obrázek č. 3 – Společná centra na hranicích ČR. Zdroj: Norské fondy 2009 - 2014. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

¹ Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>



Obrázek č. 4 – PCCC v rámci EU. Zdroj: Norské fondy 2009 - 2014. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

Přínos těchto společných policejních středisek tedy spočívá ve zrychlení přeshraniční výměny informací. V současné době dochází k implementaci informačního systému EVIN na jednotlivá střediska PCCC. Informační systém EVIN má na poli mezinárodní spolupráce nezastupitelnou roli. Systém EVIN je provozován OMPS PP ČR, jehož účelem je zpracování údajů, včetně osobních, pro plnění úkolů v oblasti mezinárodní policejní spolupráce zejména při pátrání po osobách a věcech, zajišťování výkonu mezinárodní spolupráce při předcházení a odhalování trestných činů, zjišťování jejich pachatelů, zabezpečování součinnosti útvarů policie s dalšími mezinárodními organizacemi a bezpečnostními sbory.¹

¹ HUNDÁK, Štefan. *Informační systémy Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. 1. vyd. Praha: Praha: PA ČR, 2008.



Ukázka zařízení jednoho z PCCC



Obrázek č. 5 – Ukázka zařízení jednoho z PCCC. Zdroj: Norské fondy 2009 - 2014. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

OMPS PP ČR eviduje ročně v informačním systému EVIN cca 8 tisíc vypátraných osob a věcí s přispěním mezinárodně sdílených systémů. Jinými slovy díky těmto systémům dochází průměrně 1 x za hodinu k vypátrání mezinárodně hledané osoby či věci. Úspěšnost mezinárodního pátrání a zadržení hledaných osob v zahraničí na základě evropského zatýkacího rozkazu vydávaných justičními orgány ČR se od roku 2008 nepřetržitě blíží 50 %. Ročně je v ČR zadrženo více, jak 300 mezinárodně hledaných osob, na něž je zahraničními justičními orgány vydán příkaz k zatčení (realizace pozemních předání se sousedními státy ve spolupráci s PCCC). Dále ročně OMPS PP ČR eviduje více jak 100 případů akcí typu přeshraničního sledování a pronásledování (na nichž rovněž komunikačně participují i PCCC).¹

OMPS PP ČR zakládá a eviduje v informačním systému EVIN ročně cca 50 tisíc nových spisů a cca 250 tisíc jednotlivých dokumentů (písemností, zpráv, dožádání atd.) týkajících se mezinárodní případové agendy (pátrání po osobách a věcech, kriminálně policejní prověrky atd.), z toho cca jedna pětina až jedna šestina celkového objemu se týká korespondence se sousedními státy (Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko). Rovněž s těmito státy Policie ČR vede v rámci informačního systému ETR

¹ Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

korespondenci prostřednictvím 6 středisek PCCC, kde celkový roční objem agendy tvoří cca 25 tisíc nově zakládaných spisů týkající se výměny kriminálně policejních informací. Jedním ze základních cílů programu „Schengenská spolupráce a potírání příhraniční kriminality je informačně, komunikačně a databázově sjednotit a zefektivnit takto vedenou mezinárodně policejní spolupráci a korespondenci.¹

Jedním z dalších základních záměrů projektu Schengenské spolupráce a potírání příhraniční kriminality bylo soustředit aktualizovaný přehled o existujících či chystaných společných nástrojích a systémech EU v oblasti prosazování práva a spravedlnosti a prezentovat soubor prezentací vážících se k tomuto tématu účastníkům školících aktivit projektu. Šlo především o následující aktivity:

- ✓ vzdělávání personálu – školení a společná jednání s cílem představit stávající nástroje EU v oblasti policejní, justiční a celní spolupráce v Schengenském prostoru.
- ✓ Pracovní návštěvy v institucích EU a sousedních členských státech EU a pozvání zahraničních expertů do ČR.
- ✓ Workshopy s cílem definovat základy možnosti řešení na zavedení jednotné informační technologie a platformy na centrální i bilaterální úrovni.
- ✓ Publicita a řízení projektu.²

V následujícím textu článku práce se zaměřím na dílčí problematiku, a to na vzdělávání personálu formou školení.

Během realizace projektu Schengenské spolupráce a potírání příhraniční kriminality proběhlo celkem 17 školících akcí pro celkem 935 účastníků rozdělených do 3 kategorií a to konkrétně 8 specializačních akcí pro primární cílovou skupinu, 5 akcí pro sekundární cílovou skupinu a 4 workshopy ke stanovení způsobu a prezentaci provedení společné komunikační a informační platformy mezi IS ETR a IS EVIN.³

Školení pro primární cílovou skupinu, tj. pro 375 účastníků, bylo realizováno v období června 2015 – března 2017. Šlo o školení pracovníků společných center a pracovníků krajských ředitelství Policie ČR. Přednášelo cca 60 lektorů z široké škály útvarů (Policie ČR, MV ČR, MF ČR, MZV ČR, atd.). Na základě proběhlého školení vznikl jedinečný sylabus více jak 100 témat mapujících stávajících i chystané systémy, nástroje a formy spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí EU.⁴

Školení pro sekundární cílovou skupinu bylo realizováno v období od října 2015 – března 2016 ve vybraných regionech v ČR (např. Liberec, Přešov, Brno, Beroun, atd.). Školení bylo určeno pro příslušníky krajských ředitelství Policie ČR rovněž za účasti odborných lektorů z OMPS PP ČR. Poslední 4 workshopy byly určeny pro 15 osob. Workshopy se týkaly funkcí a možností IS EVIN a dále byly aktivity

¹ Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

² Policie čerpá dotace z Norských fondů. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cerpa-dotace-z-norskych-fondu.aspx>

³ Tamtéž.

⁴ Policie čerpá dotace z Norských fondů. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cerpa-dotace-z-norskych-fondu.aspx>

zaměřené na nalezení možností jak koncipovat a navrhnout řešení společné komunikační a informační platformy mezi IS ETR a IS EVIN. Poslední workshop již byl zaměřen na prezentaci dodaného SW a stanovení základních pravidel a formy jejího využívání.¹

Mezi hlavní témata a okruhy školení patřilo:

- ✓ sdílení a výměna policejních informací mezi členskými státy EU; činnosti národních ústředen Interpol, Europol, SIRENE, Enfast; zkušenosti z fungování společných center policejní a celní spolupráce (PCCC), zkušenosti z praktické aplikace základních bilaterálních smluv o policejní a justiční spolupráci.
- ✓ Mezinárodní justiční spolupráce – zkušenosti a uplatňování nástrojů EU v rámci mezinárodní justiční spolupráce. Informace v oblasti působnosti Eurojust.
- ✓ Cizinecká a azylová agenda (informace o fungování systému Eurodac, prezentace činnosti agentury Frontex, informace o postupu chystaných projektů Eurosur, Enter-Exit, atd.
- ✓ Informace o činnostech pracovních skupin Rady EU, zaměřených na mezinárodní policejní spolupráci, evropská spolupráce na úseku autokriminality atd.²

Závěr

Článek přináší aktuální informace o formách vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů, a to se zaměřením na mezinárodní spolupráci. V této oblasti se už pohybují zkušení příslušníci, kteří mají splněnou bezpečnostní prověrku pro stupně utajení od důvěrné, tajné, až po tu nejvyšší přísně tajné. Z tohoto důvodu nejsou blíže popisovány IS Red Notices, Yellow Notices, neboť přístup k těmto databázím podmiňuje bezpečnostní prověrku. Lze konstatovat, že proces dalšího vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů zejména na mezinárodní úrovni, je postaven na profesionální úrovni. V rámci vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů pro potřeby služby v České republice by měla být prioritně stanoven kompetentní odbor Ministerstva vnitra, který bude celý proces metodicky řídit a následně vyhodnocovat. Pro důležitost aktuálnosti se musí stanovit nástroj ke zjišťování vzdělávacích potřeb vycházející ze současné praxe.

Literatura

ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. Praha, 2002, s. 494.

BULÍNOVÁ, Pavlína. Policie ČR posiluje technické a technologické vybavení pro spolupráci v rámci Schengenu. *REVIEW pro obranný a bezpečnostní průmysl*. 2015, 2015(3), 9. ISSN 2336-3460.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 8086473864.

¹ Policie čerpá dotace z Norských fondů. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cerpa-dotace-z-norskych-fondu.aspx>

² Norské fondy 2009 - 2014. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

- HABICH, Lukáš a Martin KLOUBEK. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 6. 2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 195. ISBN 9788072514816.
- HUNDÁK, Štefan. *Informační systémy Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 2008.
- JEDINÁK, Petr. *Hodnocení pracovního výkonu II: hodnocení, vzdělávání a rozvoj zaměstnanců ve státních organizacích: koncepce řízení výkonu služby příslušníků Policie České republiky: výzkumy k dané problematice*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. s. 120. ISBN 9788072514595.
- MLÁDKOVÁ, Ludmila a Petr JEDINÁK. *Management*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-807380-230-1.
- TOMEK, Petr a Karel NOVÝ. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 238. ISBN 8086898717.
- TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou*. Olomouc: ANAG, 2007, s. 101-103. Právo (ANAG). ISBN 9788075542342.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- ZPPP č. 4/2009 Sb., o provádění služební přípravy příslušníků Policie ČR.
- About Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/About-Notices>
- Interpol Rules on the Processing of Data. Interpol [online]. 2016, [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Red-Notices>
- Norské fondy 2009–2014. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- O škole. Policejní akademie České republiky v Praze [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: https://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html
- Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostniho-vyzkumu-a-policejního-vzdelavani.aspx>
- Oddělení celoživotního vzdělávání. Policejní akademie ČR v Praze [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: http://www.polac.cz/g2/view.php?inf_stud/kata19/kata19.html
- Policie čerpá dotace z Norských fondů. Policie ČR [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-12-24]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cerpa-dotace-z-norskych-fondu.aspx>
- Red Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Red-Notices>

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. Policie [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-policejního-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

Yellow Notices. Interpol [online]. 2019 [cit. 2019-12-09]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/Yellow-Notices>

Základní informace. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově [online]. Holešov, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://spshol.cz/home/info-o-skole/zakladni-informace>

Základní informace. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.skolamv.cz/domu.html>

RESUMÉ

Článek se zabývá problematikou vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů s akcentem na mezinárodní spolupráci. V úvodu práce je popsán proces vzdělávání v bezpečnostních sborech. Dále se již práce zaměřuje na vzdělávání a rozvoj příslušníků Policie České republiky. Následující část práce vymezuje systematiku a institucionalizaci vzdělávání příslušníků Policie České republiky. Závěrečná část práce se již zaměřuje na problematiku vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů v oblasti mezinárodní spolupráce.

Klíčová slova: vzdělávání, rozvoj, Policie České republiky, příslušník bezpečnostního sboru, služební příprava, mezinárodní spolupráce.

SUMMARY

HEJDUK, Marek; JEDINÁK, Petr: EDUCATION AND DEVELOPMENT OF MEMBERS OF THE POLICE FORCES IN THE AREA OF THE INTERNATIONAL COOPERATION

The article deals with the issue of education of members of the security forces with an emphasis on the international cooperation. The introduction describes the process of education in security forces. Further the work focuses on the education and development of members of the Police of the Czech Republic. The following part of the article defines the taxonomy and institutionalization of education of members of the Police of the Czech Republic. The concluding part of the work finally focuses on the issue of education of members of the security forces in the field of international cooperation.

Keywords: education, development, Police of the Czech Republic, member of the security force, police training, international cooperation.

